

Засновник:

Науково-дослідний центр
індустріальних проблем
розвитку НАН України

**Журнал внесено
до Переліку наукових фахових видань
в Україні в галузі економічних наук**
(Наказ МОН України № 820 від 11.07.2016 р.)

Виходить 1 раз на квартал
Видається з III кварталу 2009 р.
Свідоцтво про реєстрацію:
серія KB № 15196-3768P від 30.04.2009 р.

РЕДАКЦІЯ:

Головний редактор:
доктор економічних наук, професор
член-кор. НАН України
Кизим М. О.

Випускаючий редактор:
доктор економічних наук, професор
Хаустова В. Є.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Благун І. С., доктор економічних наук, професор
(м. Івано-Франківськ, Україна)

Бублик М. І., доктор економічних наук, професор
(м. Львів, Україна)

Гечбаія Б. Н., доктор економічних наук,
професор (м. Батумі, Грузія)

Губарева І. О., доктор економічних наук,
професор (м. Харків, Україна)

Дмитришин Л. І., доктор економічних наук,
професор (Івано-Франківськ, Україна)

Іванов Ю. Б., доктор економічних наук, професор
(м. Харків, Україна)

Ілляш О. І., доктор економічних наук, професор
(м. Київ, Україна)

Кірсєва О. Ф., доктор економічних наук,
професор (м. Мінськ, Республіка Білорусь)

Лепейко Т. І., доктор економічних наук, професор
(м. Харків, Україна)

Матюшенко І. Ю., доктор економічних наук,
професор (Харків, Україна)

Майбуров І. А., доктор економічних наук,
професор (м. Єкатеринбург, Росія)

Раєвська О. В., доктор економічних наук,
професор (м. Харків, Україна)

Смальськіс В., доктор наук (менеджент),
професор (м. Вільнюс, Литва)

Філіп С., доктор філософії, асоц. професор
(м. Братислава, Словаччина)

Видавець: ФОП Лібуркіна Л. М.

*Журнал реферується у загальнодержавній
реферативній базі даних «Україніка наукова»
та в українському реферативному журналі
«Джерело»*

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ

**ПРОБЛЕМЫ ЭКОНОМИКИ • THE PROBLEMS OF ECONOMY
№ 4 (42) '2019**

Журнал «ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ» представлено у наукометричних
базах даних, репозиторіях та пошукових системах:

- Ulrichsweb Global Serials Directory (США)
- Research Papers in Economics (США)
- Російський індекс наукового цитування (Росія)
- Index Copernicus (Польща)
- Directory of Open Access Journals
- EBSCOhost (США)
- Academic Journals Database (Швейцарія)
- Advanced Science Index (Німеччина)
- Open Academic Journals Index (США)
- BASE (Німеччина)
- WorldCat (Ірландія)
- Library Hub Discover (Велика Британія)
- Соціонет (Росія)
- J-Gate (Індія)
- Академія Google (США)
- ProQuest (США)
- Research Bible (Японія)
- Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського (Україна)

ЗМІСТ

СВІТОВА ЕКОНОМІКА ТА МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

Болквадзе Н. І.

Теоретичні концепти становлення біржових ринків електроенергії у процесі лібералізації енергетичного сектора країн світу 6

Догадіна В. Ю.

Особливості функціонування сучасного ринку освітніх послуг 14

Кікоть О. Ю.

Евристична оцінка достатності запасів газу, накопичених у газосховищах Європи для проходження осінньо-зимового періоду 2019/2020 рр. 21

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Аксьонова І. В.

Статистичне оцінювання тиску на ринку праці України 33

Гораль Л. Т., Гавриленко М. М., Войтків Т. І.

Тарифоутворення для природних монополій в умовах цифровізації економіки 41

Савченко М. В., Шкуренко О. В.

Тенденції і перспективи розвитку агропродовольчого ринку в умовах глобалізації економіки 47

Шевців Л. Ю., Сенишин Б. Б., Сподарик Т. І.

Тенденції розвитку підприємництва в контексті становлення інформаційної економіки в Україні 55

РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Жабинець О. Й., Сухий О. О.

Міста обласного значення у міжнародній торгівлі послугами в умовах глобалізації: регіональний зріз 62

Кондратенко Н. О., Оболенцева Л. В.

Аналіз сучасного стану та тенденцій розвитку готельного бізнесу в регіонах України 72

Моргачов І. В.
Недооцінені складові інфраструктурного забезпечення
регіональних інноваційних процесів в Україні.....81

Перепелюкова О. В.
Диспропорції регіонального розвитку в умовах системних
трансформацій88

Якименко О. В.
Теоретико-методичне забезпечення стратегії регіонального
розвитку України96

Ярошенко І. В., Семигуліна І. Б.
Методичні підходи до стратегічного управління
розвитком територій в Україні на основі застосування
елементів розумності103

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Ареф'єва О. В., Побережна З. М.
Закономірності інтелектуалізації управління підприємством
на основі розвитку бізнес-моделей111

Балацька Н. Ю.
Оцінка проблемного простору розвитку підприємств
ресторанного бізнесу на основі сучасних технологій
нейролінгвістичного програмування120

Вітюк А. В., Коляденко Н. А.
Застосування електронних майданчиків у збуті
машинобудівної продукції127

Проценко А. В.
Оцінка інноваційного потенціалу підприємств
як об'єктивна основа реалізації структурних трансформацій:
методичний аспект135

Прохорова В. В., Мушникова С. А.
Культура безпеки розвитку – культура комунікаційного
як основа інтелектуалізації управлінського процесу142

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

Грибіненко О. М.
Еволюція теоретичного базису вивчення
економічної безпеки країн..... 149

Кизим М. О., Дороніна М. С.
Світогляд, консолідація суспільства, наука:
діалектичний взаємозв'язок..... 156

ФІНАНСИ ТА БАНКІВСЬКА СПРАВА

Гаряга Л. О., Куліш Р. Р.
Фінансова безпека банківської діяльності
в умовах цифровізації 163

Житар М. О., Сосновська О. О.
Парадигма формування сучасної фінансової
архітектури..... 172

Коровій В. В.
Податкова політика країни в умовах глобалізації
економіки..... 179

Рудик Н. В.
Необхідність податкового контролю малого
та середнього бізнесу..... 186

Танчак Я. А., Миколишин М. М.
Проблематичні аспекти розвитку страхування
фінансових ризиків підприємства 193

СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА, ПОЛІТИКА ТА ДЕМОГРАФІЯ

Панькова О. В., Касперович О. Ю.
Формування ефективних комунікаційних стратегій
взаємодії суб'єктів соціально-економічного розвитку
в умовах цифрових трансформацій:
методологічний аспект200

ЕКОНОМІЧНА СТАТИСТИКА. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА АУДИТ

Кобилінська Т. В.
Світовий досвід статистичного оцінювання
ефективності зеленої логістики..... 209

Фесенко В. В., Мигаль Ю. І.
Міжнародний досвід аудиту і контролю трансфертного
ціноутворення216

Цаль-Цалко Ю. С., Мороз Ю. Ю.
Статистичні й облікові аспекти формування і оцінювання
економічних показників розвитку соціальних медіа
як суб'єктів бізнесу України..... 223

Чала Т. Г., Гринчак Н. А.
Статистичне вивчення технологічних трендів у логістиці:
патентний аналіз..... 231

Чала Т. Г., Туманов О. О.
Інформаційне забезпечення статистичного вивчення
соціальних медіа..... 239

МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ ТА МОДЕЛІ В ЕКОНОМІЦІ

Благул І. С., Лещук Г. В., Кифор М. В.
Прогностична модель оцінки туристичних потоків
з урахуванням фактора адитивної сезонності
на прикладі Івано-Франківської області..... 250

Колещук О. Я.
Розвиток інноваційності машинобудівних підприємств
на основі когнітивного моделювання:
стратегічні сценарії управління..... 257

Коцюба О. С.
Розвиток нечітко-множинного апарату вимірювання
ризиків: випадок одночасної нечіткості критеріального
показника та його нормативу..... 264

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

Україна, 61022, Харків,
пров. Інженерний, 1а, Бібл. корп., к. 224
Тел.: (057) 702-05-25, e-mail: pe.ua.kh@gmail.com

АДРЕСА ВИГОТІВНИКА:

Україна, 61002, Харків,
вул. Маршала Бажанова, 28,
ФОП Рубашкін Д. Ю.

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
НДЦ ІПР НАН України № 12 від 18.11.2019 р.
Здано в набір 20.11.2019 р.
Підписано до друку 22.11.2019 р.
Формат 60 × 84/8.
Друк цифровий.
Ум. друк. аркушів 29,8. Обл.-вид. 37,5.
Надруковано у ФОП Рубашкін Д. Ю.
Замовлення № 306. Наклад 100 прим.

© Проблеми економіки

Никифорчин І. В. Модель взаємодії принципал-агент з інформативним сигналом на користь агента	272
Потрашкова Л. В. Імітаційна модель соціально відповідальної діяльності підприємства з реалізацією нечіткого логічного висновку щодо рівня екологічності.....	277
Раєвська О. В., Тоузани Т. Модель прогнозування поведінки підприємства в умовах нестаціонарного середовища.....	286
Шапран Є. М., Сергієнко О. А., Соснов І. І. Багаторівневі структурні моделі сценаріїв розвитку суб'єктів міжнародного торговельного ринку в аграрному секторі в умовах ризиків.....	293
Шерстенников Ю. В. Методологія моделювання логістичних систем: принципи та приклади	306

СОДЕРЖАНИЕ

МИРОВАЯ ЭКОНОМИКА И МЕЖДУНАРОДНЫЕ ОТНОШЕНИЯ

Болквадзе Н. И. Теоретические концепты становления биржевого рынка электроэнергии в процессе либерализации энергетического сектора стран мира	6
---	---

Догадина В. Ю. Особенности функционирования современного рынка образовательных услуг	14
--	----

Кикоть А. Ю. Эвристическая оценка достаточности запасов газа, накопленных в хранилищах Европы для прохождения осенне-зимнего периода 2019/2020 гг.....	21
--	----

ЭКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НАЦИОНАЛЬНЫМ ХОЗЯЙСТВОМ

Аксенова И. В. Статистическое оценивание давления на рынке труда Украины.....	33
---	----

Гораль Л. Т., Гавриленко Н. Н., Войткив Т. И. Тарифообразование для естественных монополий в условиях цифровизации экономики	41
--	----

Савченко М. В., Шкурченко О. В. Тенденции и перспективы развития агропродовольственного рынка в условиях глобализации экономики	47
---	----

Шевцов Л. Ю., Сенишин Б. Б., Сподарик Т. И. Тенденции развития предпринимательства в контексте становления информационной экономики в Украине	55
---	----

РЕГИОНАЛЬНАЯ ЭКОНОМИКА

Жабинец О. И., Сухий О. О. Города областного значения в международной торговле услугами в условиях глобализации: региональный срез	62
--	----

Кондратенко Н. О., Оболенцева Л. В. Анализ современного состояния и тенденций развития гостиничного бизнеса в регионах Украины.....	72
---	----

Моргачёв И. В. Недооцененные составляющие инфраструктурного обеспечения региональных инновационных процессов в Украине	81
--	----

Перепелюкова Е. В. Диспропорции регионального развития в условиях системных трансформаций	88
---	----

Якименко О. В. Теоретико-методическое обеспечение стратегии регионального развития Украины	96
--	----

Ярошенко И. В., Семигулина И. Б. Методические подходы к стратегическому управлению развитием территорий	103
---	-----

ЭКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ ПРЕДПРИЯТИЯМИ

Арефьева Е. В., Побережная З. Н. Закономерности интеллектуализации управления предприятием на основе развития бизнес-моделей	111
--	-----

Балацкая Н. Ю. Оценка проблемного пространства развития предприятий ресторанного бизнеса на основе современных технологий нейролингвистического программирования.....	120
---	-----

Витюк А. В., Коляденко Н. А. Применение электронных площадок в сбыте машиностроительной продукции.....	127
--	-----

Проценко А. В. Оценка инновационного потенциала предприятий как объективная основа реализации структурных преобразований: методический аспект	135
---	-----

Прохорова В. В., Мушникова С. А. Культура безопасности развития – культура коммуникационирования как основа интеллектуализации управленческого процесса.....	142
--	-----

ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ТЕОРИЯ

Грибиненко О. Н. Эволюция теоретического базиса изучения экономической безопасности стран.....	149
--	-----

Кизим Н. А., Доронина М. С. Мировоззрение, консолидация общества, наука: диалектическая взаимосвязь	156
---	-----

ФИНАНСЫ И БАНКОВСКОЕ ДЕЛО

Гаряга Л. О., Кулиш Р. Р. Финансовая безопасность банковской деятельности в условиях цифровизации	163
---	-----

Житарь М. О., Сосновская О. А. Парадигма формирования современной финансовой архитектуры	172
--	-----

Коровий В. В. Налоговая политика государства в условиях глобализации экономики.....	179
---	-----

Рудик Н. В. Необходимость налогового контроля малого и среднего бизнеса.....	186
--	-----

Танчак Я. А., Миколишин М. М. Проблематичные аспекты развития страхования финансовых рисков предприятия.....	193
--	-----

СОЦИАЛЬНАЯ ЭКОНОМИКА, ПОЛИТИКА И ДЕМОГРАФИЯ

Панькова О. В., Касперович А. Ю.
Формирование эффективных коммуникационных стратегий взаимодействия субъектов социально-экономического развития в условиях цифровых трансформаций: методологический аспект.....200

ЭКОНОМИЧЕСКАЯ СТАТИСТИКА. БУХГАЛТЕРСКИЙ УЧЕТ И АУДИТ

Кобылинская Т. В.
Мировой опыт статистического оценивания эффективности зеленой логистики209

Фесенко В. В., Мигаль Ю. И.
Международный опыт аудита и контроля трансфертного ценообразования.....216

Цаль-Цалко Ю. С., Мороз Ю. Ю.
Статистические и учетные аспекты формирования и оценки экономических показателей развития социальных медиа как субъектов бизнеса Украины223

Чалая Т. Г., Гринчак Н. А.
Статистическое изучение технологических трендов в логистике: патентный анализ.....231

Чалая Т. Г., Туманов А. А.
Информационное обеспечение статистического изучения социальных медиа239

МАТЕМАТИЧЕСКИЕ МЕТОДЫ И МОДЕЛИ В ЭКОНОМИКЕ

Благун И. С., Лещук Г. В., Кифор М. В.
Прогностическая модель оценки туристических потоков с учетом фактора аддитивной сезонности на примере Ивано-Франковской области.....250

Колещук А. Я.
Развитие инновационности машиностроительных предприятий на основе когнитивного моделирования: стратегические сценарии управления.....257

Коцюба А. С.
Развитие нечетко-множественного аппарата измерения риска: случай одновременной нечеткости критериального показателя и его норматива264

Никифорчин И. В.
Модель взаимодействия принципал-агент с информативным сигналом в пользу агента272

Потрашкова Л. В.
Имитационная модель социально ответственной деятельности предприятия с реализацией нечеткого логического вывода относительно уровня экологичности277

Раевнева Е. В., Тоузани Т.
Модель прогнозирования поведения предприятия в условиях нестационарной среды286

Багаторівневі структурні моделі с

Шапран Е. Н., Сергиенко Е. А., Соснов И. И.
Многоуровневые структурные модели сценариев развития субъектов международного торгового рынка в аграрном секторе в условиях рисков293

Шерстенников Ю. В. Методология моделирования логистических систем: принципы и примеры306

CONTENTS

WORLD ECONOMY AND INTERNATIONAL RELATIONS

Bolkvadze N. I.
Theoretical Concepts of the Formation of the Electricity Exchange in the Process of Liberalization of the Energy Sector in the World's Countries.....6

Dogadina V. Y.
Features of the Functioning of the Modern Educational Services Market 14

Kikot O. Yu.
Heuristic Evaluation of Sufficiency of the Gas Reserves Accumulated in the European Storage Facilities for the Period of Autumn-Winter 2019/2020..... 21

ECONOMICS AND NATIONAL ECONOMY MANAGEMENT

Aksonova I. V.
Statistical Assessment of Pressure in the Ukrainian Labor Market..... 33

Horal L. T., Gavrylenko M. M., Vojtkiv T. I.
Tariff Setting for Natural Monopolies in a Digitalized Economy 41

Savchenko M. V., Shkurenko O. V.
Trends in and Prospects for the Development of the Agricultural Commodities Market in a Globalized Economy 47

Shevtsiv L. Yu., Senyshyn B. B., Spodyaryk T. I.
Trends in the Entrepreneurship Development in the Context of Establishment of the Information Economy in Ukraine 55

REGIONAL ECONOMY

Zhabynets O. Y., Sukhyi O. O.
Cities of Regional Significance in International Trade in Services under Globalization: Regional Cross-Section 62

Kondratenko N. O., Obolentseva L. V.
Analysis of the Current State of and Trends in the Development of the Hotel Industry in Regions of Ukraine 72

Morhachov I. V.
Underestimated Components of Infrastructure Support for Regional Innovation Processes in Ukraine 81

Perepeliukova O. V.
Imbalances in Regional Development in the Context of Systemic Transformations 88

Yakimenko O. V.
Theoretical and Methodological Support for the Regional Development Strategy of Ukraine 96

Yaroshenko I. V., Semigulina I. B.
Methodological Approaches to Strategic Management of the Development of Ukrainian Territories Based on the Use of Elements of Rationality 103

ECONOMICS AND ENTERPRISE MANAGEMENT

Arefyeva O. V., Poberezhna Z. M.
Regularities of Intellectualization of Enterprise Management Based on Development of Business Models 111

Balatska N. Yu. Assessment of the Problem Space in Development of Enterprises Engaged in Restaurant Business Based on Modern Techniques of Neurolinguistic Programming.....	120
Vitiuk A. V., Koliadenko N. A. Using Electronic Platforms to Sell Mechanical Engineering Products	127
Protsenko A. V. Assessment of Enterprise Innovative Potential as an Objective Basis for the Implementation of Structural Transformations: Methodological Aspect	135
Prokhorova V. V., Mushnykova S. A. Development Safety Culture - Communication Culture as the Basis of Management Process Intellectualization	142
ECONOMIC THEORY	
Hrybinenko O. M. The Evolution of the Theoretical Basis of Studying National Economic Security	149
Kyzym M. O., Doronina M. S. Worldview, Social Consolidation, Science: Dialectic Relationship	156
FINANCE AND BANKING	
Hariaha L. O., Kulish R. R. Financial Security of Banking in a Digitalized Economy	163
Zhytar M. O., Sosnovska O. A. The Paradigm of Formation of Modern Financial Architecture.....	172
Koroviy V. V. The National Tax Policy under Economic Globalization	179
Rudyk N. V. The Need for Tax Control over Small and Medium-Sized Enterprises	186
Tanchak Y. A., Mykolyshyn M. M. Problematic Aspects in Developing Insurance of Enterprise Financial Risks	193
SOCIAL ECONOMY, POLITICS AND DEMOGRAPHY	
Pankova O. V., Kasperovich O. Yu. The Formation of Effective Communication Strategies for Interaction of Agents of Socio-Economic Development in the Context of Digital Transformations: Methodological Aspect	200
ECONOMIC STATISTICS. ACCOUNTING AND AUDIT	
Kobylynska T. V. Intentional Practices of Statistical Assessment of Green Logistics Effectiveness.....	209
Fesenko V. V., Myhal Yu. I. International Practices of Auditing and Controlling Transfer Pricing	216
Tsal-Tsalko Y. S., Moroz Y. Y. Statistical and Accounting Aspects of the Formation and Assessment of Economic Indicators for the Development of Social Media as Business Entities in Ukraine	223
Chala T. G., Hrynychak N. A. A Statistical Study of Technological Trends in Logistics: Patent Analysis	231
Chala T. G., Tumanov O. O. Information Support for Statistical Studies of Social Media	239
Chala T. G., Hrynychak N. A. A Statistical Study of Technological Trends in Logistics: Patent Analysis	239
MATHEMATICAL METHODS AND MODELS IN ECONOMICS	
Blahun I. S., Leshchukh H. V., Kyfor M. V. A Forecast Model for Assessing Tourist Flows with Regard to the Additive Seasonality Factor Using the Example of Ivano-Frankivsk Region	250
Koleshchuk O. Ya. Innovative Development of Machine-Building Enterprises Based on Cognitive Modeling: Strategic Management Scenarios	257
Kotsyuba O. S. Development of a Fuzzy Set Apparatus for Risk Measurement: the Case of Simultaneous Fuzziness of the Criterion Indicator and its Standard	264
Nykyforchyn I. V. The Principal-Agent Model with an Informative Signal to the Advantage of the Agent	272
Potrashkova L. V. A Simulation Model of Social Responsibility of an Enterprise with the Implementation of Fuzzy Inference to Estimate the Level of Ecological Safety	277
Rayevnyeva O. V., Touzani T. A. Model for Predicting Enterprise Behavior in a Non-Stationary Environment.....	286
Shapran E. M., Sergienko O. A., Sosnov I. I. ultilevel Structural Models of Scenarios for Development of Entities in the Agricultural Sector of the International Trade Market under Risk	293
Sherstennikov Yu. V. The Methodology for Modeling Logistics Systems: Implementation Principles and Examples.....	306